

**Відділ української літератури ХХ століття
та сучасного літературного процесу
Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України
Центр дослідження проблематики українського шістдесятництва
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Кафедра україністики Варшавського університету
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Центр гуманітарної співпраці з українською діаспорою
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна**

**ПРОГРАМА
Міжнародної наукової конференції
ТВОРЧІ ІНТЕНЦІЇ «ДІТЕЙ ВІЙНИ»: ВІД «ВТРАЧЕНОГО
ПОКОЛІННЯ» – ДО ДІТЕЙ ЦИФРОВОЇ ЕПОХИ**

Формат: дистанційний

Київ 2024

23 жовтня 2024

**ІНСТИТУТ ЛІТЕРАТУРИ ІМ. Т.Г. ШЕВЧЕНКА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

РОБОТА КОНФЕРЕНЦІЇ:

9.45 – 10.00 Підтвердження участі доповідачів у секціях

10.00 – 10.30 Відкриття конференції

10.30 – 12.00 Пленарне засідання

12.00 – 12.30 Обідня перерва

12.30 – 16.00 Робота секцій

16.00 – Підбиття підсумків

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на пленарному засіданні – до 15 хв.

Доповідь на секційному засіданні – до 15 хв.

Участь (повідомлення і виступи) в обговоренні – до 5 хв.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<https://us02web.zoom.us/j/2449324284?pwd=RHFHSGJJSHNNeIMvUitQNDc4TktXZz09&omn=88400956978>

Ідентифікатор конференції: 244 932 4284

Код доступу: 3V.d9kMq

ГОЛОВА: ТАРНАШИНСЬКА Л., Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України, головний науковий співробітник відділу української літератури ХХ століття та сучасного літературного процесу, доктор філологічних наук, професор.

СЕКРЕТАР: ЖИГУН С. Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, професор кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства, доктор філологічних наук, доцент.

ЖУЛИНСЬКИЙ М.Г. директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, доктор філологічних наук, академік НАН України.

Вступне слово: *Коли аргументом є сила: війни ХХ-ХХІ ст. як тотальне руйнування світопорядку.*

КРОПИВКО ІРИНА, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, професор кафедри української літератури, доктор філологічних наук, професор. irina.kropyvko@ua.fm

Доповідь: *Література для дітей періоду російсько-української війни як дискурс і літературне поле.*

Соціальний запит на літературу для дітей під час російсько-української війни впливає на її функції і текстуальні стратегії. Функціонально тексти спрямовані на формування в читачів емоційної резистентності до подій, пов'язаних із війною, їх пояснення, збереження культурних і побутових традицій у дітей, які вимушено стали емігрантами, та на подальше формування культурної пам'яті суспільства. Художні стратегії відбивають особливості дитячого сприйняття та запит суспільства на адекватне донесення інформації про війну, мають спільні тенденції з літературою для дорослих, орієнтовані як на вітчизняного, так і закордонного читача, котрий має бажання побачити соціокультурну ситуацію війни в Україні очима дитини. У формуванні літературного поля беруть активну участь письменники, видавці, критики, блогери, команди інтернет-платформ, а також особи, дотичні до інтерпретування і споживання літературного продукту, а саме – діти, їхні батьки, прототипи персонажів, науковці (історики, культурологи, психологи,

психотерапевти), які допомагають забезпечити адекватну смислову та психо-емоційну рецепцію творів.

БОНДАРЕВА ОЛЕНА, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, головний науковий співробітник, доктор філологічних наук, професор. o.bondareva@kubg.edu.ua

Доповідь: Дитячо-підліткові реєстри сучасної драматургії про війну.

У доповіді йтиметься про особливості адресованого дітям і підліткам українського драматургічного письма про війну. До уваги буде взято п'єси 2022-2024 рр., де головними персонажами стають діти і підлітки, а також драматургічні тексти, створені підлітками з різним досвідом війни. Окрему увагу буде зосереджено на заміщенні образів дітей образами тварин, чим знімається надмірний трагізм подій війни.

ПОДКУПКО ТЕТЯНА, Одеський національний медичний університет, доцент кафедри суспільних наук, кандидат історичних наук, доцент. podkupko@gmail.com

Доповідь: Зміна світоглядних позицій молоді під впливом повномасштабного вторгнення рф (на прикладі здобувачів Одеського національного медичного університету).

Під впливом повномасштабного вторгнення змінилися світоглядні позиції молоді. У контексті війни пам'яті можна розглядати суперництво різних поглядів на патріотизм, українську історію та культуру. З одного боку є ідеологія імперська, з іншого радянська, і з третього - українська. При допомозі історичних прикладів, особливо акцентуючи на родинні традиції, варто розкривати цінність набутих знань та умінь наших пращурів. З використанням елементів гейміфікації в навчанні та організації різноманітних заходів можна поглибити розуміння студентами-медиками різноманітних аспектів історії та культури. Одним з головних завдань викладача є спрямування студентів на пошук об'єктивної правди, розуміння різноманітних точок зору. При цьому толерантно ставитись до різних інтерпретацій. Дуже важливо дотримуватися об'єктивності, незалежності та відкритості до різноманітних підходів до історії та культурних цінностей, щоб уникнути подальших конфліктів та розбіжностей як в окремій академічній групі, так згодом і в суспільстві. Такий підхід сприятиме підтримці і розвитку національної свідомості та культурного спадку!

ФЕДОРІВ УЛЯНА, Львівський національний університет імені Івана Франка, доцент кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства, кандидат філологічних наук, доцент. ulyana.fedoriv@lnu.edu.ua

Доповідь: Проєкт «Перед лицем війни»/«W obliczu wojny»: голосами очевидців.

У сучасному світі літературні тексти є тими засобами, що здатні фіксувати все важливе не лише для окремої людини, але й цілих націй та поколінь, що унеможлиблює забуття історичної події. Стаття присвячена вивченню особливостей сучасної української мілітарної поезії. Об'єктом дослідження стали збірки двомовної українсько-польської серії «Перед лицем війни»/«W obliczu wojny». Цей проєкт є важливим суспільним засвідченням

бажання говорити про травматичні досвіди різними голосами. Розуміння значимості прописування травматичного досвіду війни стало і викликом, й обов'язком як для поетів, так і для перекладачів. Основна увага зосереджена на проблемі фіксації різних психологічних станів, травми та пам'яті покоління, яке застала війна. «Перед лицем війни»/«W obliczu wojny» – поетична сага, що уможливила збереження та передачу свідчень уцілілих різними голосами.

СОБОЛЬ ВАЛЕНТИНА, Варшавський університет, доктор філологічних наук
габ., професор кафедри україністики
wsobol@uw.edu.pl

Доповідь: *Діти війни – діти Орлика (у світлі архівних кверенд у Парижі в 2024).*

Голоси дітей війни виразно звучать у творах доби бароко. Під час архівної кверенди в серпні 2024 в дипломатичному архіві МЗС Франції було опрацьовано оригінал Діарія Пилипа Орлика (1672-1742), зокрема і той унікальний розділ, який вносить корективи до біографії українського та до історії народження його восьми дітей. На долю кожного з них мали вплив війни і трагічна доба поневолення України

СЕКЦІЯ І: ВІЙНА ЯК ЕКЗИСТЕНЦІЙНЕ ВИПРОБУВАННЯ: ДОСВІД «ВТРАЧЕНОГО ПОКОЛІННЯ» Й СВІДКІВ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ

<https://us02web.zoom.us/j/2449324284?pwd=RHFHSGJJSHNNeIMvUitQNDc4TktXZz09&omn=88400956978>

Ідентифікатор конференції: 244 932 4284

Код доступу: 3V.d9kMq

ГОЛОВА: ВАСИЛЕНКО В., Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, науковий співробітник відділу української літератури ХХ століття та сучасного літературного процесу, кандидат філологічних наук

СЕКРЕТАР: ПУНІНА О., Донецький національний університет імені Василя Стуса, доцент кафедри української мови, теорії та історії української і світової літератури Донецького національного університету імені Василя Стуса, кандидат філологічних наук, доцент.

1.КОТИК ІГОР, Інститут Івана Франка НАН України, старший науковий співробітник, кандидат філологічних наук. ihrktk@gmail.com

Доповідь: *Документальна і художні візії війни у творчості Юрія Тарнавського.*

Нью-Йоркська група як діти війни. Тема Другої світової війни в автобіографічному есеї Юрія Тарнавського «Босоніж додому», у його ж збірці поезій прозою «Спомини» та в його романі «Теплі полярні ночі». Образи війни в інших творах письменника.

2. ПОЧИНОК ЛЮДМИЛА, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, завідувачка кафедри історії української літератури та компаративістики, кандидат філологічних наук, доцент. rochynok@kpnpu.edu.ua

Доповідь: *У війни не дитяча душа: топос «дитина і війна» в модерністській рецепції початку ХХ ст.*

Традиційна у світовому письменстві тема дитини і війни у просторі українського модернізму початку ХХ ст. набуває специфічного висвітлення. Домінантна для модерністів новелістична форма надає широкий інструментарій для розкриття смертоносного явища війни крізь призму дитячої психології. Унікальною можливістю осмислити топос війни і дитини в апокаліптично-абсурдному світлі воєнного жахиття вповні скористались митці раннього українського модернізму – Василь Стефаник, Марко Черемшина, Ольга Кобилянська та інші письменники.

3. ПУНІНА ОЛЬГА, Донецький національний університет імені Василя Стуса, доцент кафедри української мови, теорії та історії української і світової

літератури Донецького національного університету імені Василя Стуса, кандидат філологічних наук, доцент. o.punina@donnu.edu.ua punina@ukr.net

Доповідь: *Досвід окупації і повоєнного побуту в доробку Василя Стуса.*

У доробку Василя Стуса зберігся лише один твір, в якому віднаходжу «поетично перевтілені життєві факти» (М. Коцюбинська) повоєнного часу. Це поезія поза збірками «Нас була тисяча – Василів». Саме цей текст стає відправною точкою у спробі реконструювати окупаційний і післявоєнний досвід життя Василя Стуса.

4. СОЛОВЕЙ ОЛЕГ, Донецький національний університет імені Василя Стуса, доцент кафедри української мови, теорії та історії української і світової літератури Донецького національного університету імені Василя Стуса, кандидат філологічних наук, доцент. matay2003@ukr.net

Доповідь: *Війна та її відлуння у художній прозі Ігоря Костецького.*

Як не дивно, війна у художній прозі Ігоря Костецького – одна з магістральних тем. Утім, нічого дивного в цьому немає, враховуючи біографічну складову його творчості (Вінниця – Бохум – табори для інтернованих у Баварії – Мюнхен). У більшості творів, це не війна у безпосередньому вираженні та відтворенні, а її численні травмотенні відлуння, зокрема, і в повоєнному часі. Тема війни у доробку Ігоря Костецького простежується на матеріалі ранніх етюдів, повоєнної новелістики й роману «Мертвих більше нема».

5. ЖИГУН СНИЖАНА, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, професор кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства, доктор філологічних наук, доцент. s.zhyhun@kubg.edu.ua

Доповідь: *Спогади Лариси Залеської-Онишкевич «Бомби, границі і два праві черевички»: доля Європи і дитини-біженки.*

Метою доповіді є простежити особливості наративу про дитячу травму війни у спогадах Лариси Залеської-Онишкевич. Цей наратив трактується як розповідь про подолання травми, свідченням чого стає цілісний біографічний наратив із епізодами аналізу у дорослому віці наслідків пережитого, а також вписування власної історії в контекст суспільно-політичних подій у Європі. Ці спогади представляють спосіб, у який люди можуть переживати травму, якщо суспільство не обмежує обговорення різноманітного досвіду, встановивши єдину загальноприйнятну версію подій.

6. ГОЛОВКО ЛЮДМИЛА, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, доцент кафедри історії української літератури, кандидат філологічних наук holovko.lg@ukr.net; **КРЕМІНСЬКА ІННА**, доцент кафедри історії української літератури, кандидат філологічних наук imkremaska@gmail.com.

Доповідь: *Художні особливості п'єси «Генерал» І. Багряного.*

У доповіді проаналізовано особливості художнього втілення рис поетики експресіонізму в комедії-сатирі І. Багряного «Генерал». Твір належить до корпусу текстів мілітарного дискурсу, зокрема через зображення автором України в часи Другої світової війни. Статус еміграційного письменника уможливує альтернативний погляд на події національної дійсності поза впливом радянського канону. У драмі оприявнюється мистецький діалог міфосистем двох тоталітарних ідеологій, що втілюється на рівні

змістотвірних чинників, групування персонажів, координат художнього простору (опозиція «свій – чужий», «центр – периферія»), прийому «театр у театрі», зверненні до інтертекстуальності. І. Багрянний апелює до важливих для експресіонізму констант, зокрема це концепція божевільного трагічного персонажа, чие світовідчуття суголосне нестабільному світу («людина — хаос війни», «жертва — кат (ворог)»), актуальна історико-політична проблематика (переосмислення соціально-міфологічної картини буття), що поєднується з екзистенціалістською домінантою (божевілья й смерть, стани тривоги, страху, відчаю, рецепція війни, тоталітарного досвіду, пророчі мотиви щодо майбутнього України), іронічний погляд на конфліктне існування, тяжіння до притчевості, метафоризації, гасловості, відмова від етнографізму й побутовізму.

7. ЗЕЛЕНЕНЬКА ІРИНА, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, доцент кафедри української літератури, кандидат філологічних наук. selenenka@ukr.net

Доповідь: Особливості зображення дітей в у мовах бойових дій, окупації, мілітаризації суспільства в літературній творчості учасників визвольних змагань (у контексті розвитку національних звичаїв українців від давнини до сьогодення).

Ідеться про особливості зображення дітей дошкільного та шкільного віку, що потерпали від інтервентів і чинили стихійний опір, у творчості українських воїнів-захисників, учасників кількох хвиль визвольних змагань: (1917–1921), (1938–1950), (із 2014). Звернено увагу на проблеми національної ідентифікації у контексті мілітаризації. Учасники сучасних визвольних змагань найчастіше в поезії та в прозі передають враження від пережитого під час бойових дій, переосмислюючи їх не лише покрізь призму життєвого драматизму й батального трагізму, а й акумулюючи власний читацький досвід про війни, здобутий у шкільництві, ідентифікувавши традиції звичаїв від часів Русь-України й Гетьманщини, легендаризуючи й персоналізуючи, вишановуючи бойові авторитети.

8. ОНИЩЕНКО НАДІЯ, Центр гуманітарної співпраці з українською діаспорою Ніжинського держуніверситету імені Миколи Гоголя, директор. ukr_diaspora@ukr.net

Доповідь: Євгенія Спаська — з «не втраченого покоління».

Євгенія Спаська народилася і виросла в Ніжині в родині священника. Добровільно поїхала на фронт як медична сестра. Її щоденникові записи вперше були опубліковані в Ніжині 2018 року. Краєзнавці й науковці знають про неї як відому етнологиню.

9. МАРЧЕНКО НАТАЛІЯ, Інститут біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, старша наукова співробітниця відділу теорії та методики біобібліографії, кандидат історичних наук. pr_marchenko@ukr.net

Доповідь: «Час війни» в українській книжці-біографії для дітей і юнацтва.

Тема війни в українській літературі для дітей і юнацтва може розглядатися як у плані повоєнного перепрочитання досвіду війни (щодо Першої та Другої світових воєн, війни в Афганістані), так і в площині дослідження «текстів війни, що триває», коли йдеться про

десятиліття російсько-української війни. Фактично усі українські дитячі письменники жили у «часі війни», але різною мірою відобразили його в творчості (від повного уникнення до наскрізної теми). Напрацьовуючи нині здебільшого «нетравматичний» досвід приговорювання теми війни з дітьми, ми *de facto* необґрунтовано уникаємо тестів і практик ХХ ст., актуальних у західному дослідницькому полі, де тема війни у дитячій книжці традиційно розглядається як така, що дає змогу соціалізувати дитину, розвинути її громадянські компетенції та стратегії вирішення проблем у реальному житті, а також є провідною під час формування уявлень дитини про національний характер та ідентичність.

10. ВАСИЛЕНКО ВАДИМ, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, науковий співробітник відділу української літератури ХХ століття та сучасного літературного процесу, кандидат філологічних наук. vadym.s.vasylenko@gmail.com

Доповідь: **Зустріч двох Україн: літературний Київ кінця 1941 року.**

У доповіді йтиметься про активізацію українського літературного життя в Києві перших місяців німецької окупації (жовтень – грудень 1941 р.), зокрема діяльність київської Спільки українських письменників і літературних додатків до «Українського слова» під назвами «Література і мистецтво» та «Літаври».

Обговорення.

СЕКЦІЯ II: ОСЛОВЛЕННЯ ПРОСТОРУ: ГОЛОСИ «ДІТЕЙ ВІЙНИ» В КУЛЬТУРНИХ СТРАТЕГІЯХ ЕПОХИ (ВІД ШІСТДЕСЯТНИКІВ – ДО ДІТЕЙ ЦИФРОВОЇ ЕПОХИ)

<https://us02web.zoom.us/j/85290130752?pwd=zVXaMo0olCEjUvvOUGCkKqeGekR04l.1>

Ідентифікатор конференції: 852 9013 0752

Код доступу: MNKon-s2

ГОЛОВА: ШАФ ОЛЬГА, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, доктор філологічних наук, професор.

СЕКРЕТАР: ГЕРАСИМЕНКО Н., Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, старший науковий співробітник відділу української літератури ХХ століття та сучасного літературного процесу, кандидат філологічних наук.

1. РЕЗНІЧЕНКО ЮЛІЯ, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, доцент кафедри української літератури, доктор філософії зі спеціальності «Філологія». reznichenkojulja@gmail.com

Доповідь: **Воєнні й тилові реалії у сприйнятті героя-дитини в повісті «Потаємні двері» А. Кокотюхи.**

У доповіді осмислено художню модель репрезентації сприйняття героєм твору А. Кокотюхи дійсності, у якій він живе (2010-ті рр.) й у яку він потрапляє (1940-ві рр.). Визначено своєрідність відтворення згубного впливу війни на дитячу свідомість. Акцентовано сюжетні ознаки пригодницької й фантастичної прози, що допомагають герою переосмислити історію свого роду й народу.

2. БЕЖАНОВА ОЛЬГА, Університет Південного Іллінойсу, доктор філологічних наук, професор; **ДЗЮБА ТЕТЯНА**, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, кандидат філологічних наук, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент. tadzuba@gmail.com

Доповідь: **Наратив крадіжки дітей як геноциду в романі Бенхаміна Прадо “Погані люди ходять” та сучасному українському цифровому контенті.**

Маргалізований вимір воєнного досвіду громадянської війни в Іспанії 1936-1939 років – масове викрадення дітей опонентів режиму Франсіско Франко з метою їх ідеологічного перевиховання. (Практика вилучення дітей для «ідеологічного поліпшення» була поширена і в інших іспаномовних країнах, зокрема її застосовувала аргентинська хунта, диктатура Піночета та ін.). Попри активну художню реценцію в іспанській літературі XXI століття періодів громадянської війни та пізнішої диктатури Франко ця тема тривалий час залишалася замовчуваною. Доля покоління, представники якого втратили свою самість, нерідко виростили в родинях убивць справжніх батьків, відтворена в романі одного з найвідоміших сучасних іспанських письменників Бенхаміна Прадо.

У дослідженні, використовуючи методології студій пам'яті, травми та ідентичності, ми виокремили й проаналізували механізми стирання слідів самототожності особистості у тексті іспанського автора та в нинішній українській культурній репрезентації цього явища. Індокринація, стратегії, матриця перевиховання, які застосовувалися до дітей, в обох випадках виявилися різночленими схожими. Ідеологічне «виправлення» українських дітей на тимчасово окупованих територіях відбувається через розгалужену мережу осередків патріотичного виховання, проекти «наставництва», мілітаризацію молодіжних організацій, патерни й практики часів СРСР, абсолютну монополію на вплив. У викрадених та всиновлених у ранньому віці дітей викорінюється родинна пам'ять, індивідуальна та колективна ідентичність.

3. КОЗАК (ГЛАДКОВА) МАРИНА, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, доктор філософії за спеціальністю «Філологія». 23marinagladkova23@gmail.com

Доповідь: **Мотив війни в романі В. Дрозда «Земля під копитами».**

Доповідь присвячена вивченню художнього осмислення мотиву війни в романі В. Дрозда «Земля під копитами». Простежено, що письменник розкриває названу формально-змістову одиницю не лише в соціально-політичній, а й індивідуально-психологічній площинах текстосвіту.

4. ШАФ ОЛЬГА, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, доктор філологічних наук, професор. olga_shaf@ua.fm

Доповідь: **Гендерні особливості ліричного переживання реалій / факту війни (на матеріалі української поезії 1950-1960-х років).**

У доповіді зроблено спробу детальніше окреслити гендерний вимір української літератури, зокрема в осмисленні реалій / факту війни в поезії повоєнного покоління 1950-1960-х. Лірична рефлексія другої світової війни ((по)воєнної розрухи, бойових дій, загибелі військових і цивільних, окупації, депортації тощо) як факту особистого досвіду та суспільно-історичного концепту в поезії 1950-1960-х має виразні гендерні відмінності, зумовлені як особливостями маскулінного / фемінінного фенотипів, так і розбіжністю сенсожиттєвих пріоритетів, відбитих у маскуліній / фемініній художній свідомості. У розв'язанні поставлених дослідницьких завдань враховано й ідеологічний чинник, зокрема виправдання війни необхідністю зупинити фашизм / нацизм за умови поляризації радянською пропагандою образу ворога та пацифізм як (лише) декларовану радянською владою політику, а також кореляцію цього ідеологічного чинника з художньо-естетичними домінантами шістдесятництва. Для окреслення форм співвіднесеності гендерного чинника з ідеологічним та естетичним виглядає доречним зіставити специфіку ліричної рефлексії цієї війни в поезії середини століття, створеної митцями підрадянської України та еміграції.

5. ЖАРКОВА РОКСОЛАНА, незалежна дослідниця, кандидат філологічних наук. roksa.bdzillka@meta.ua

Доповідь: ***(Не)маленькі порожнечі (після) війни: дискурс травматичного дитинства у романі «Її порожні місця» Анни Грувер.***

Сучасна українська література неминує артикулює у своїх текстах болісну проблематику воєнного сьогодення. У дебютному романі «Її порожні місця» (2022) молодій письменниці Анни Грувер порушуються питання, пов'язані не лише з війною і втратою, а й з дитинством, позначеним численними травмами і хвилюючими досвідами виростання, усвідомленням героїнею її власної крихкості, набуванням/віднайденням свого голосу в шумі дорослого світу. Також Грувер неминує звертається у своєму тексті до проблематики дому, кордонів і меж, людських взаємин, що мають унікальну здатність ранити і зіллювати. Апеляція до мистецтва у романі показує, як творчість може допомагати (пере)жити, як сила черпається зі слабкості, як пошук себе при(з)водить до пошуку Іншого, як дитячі спогади будують жіноче письмо пригадувань і зізнань.

6. ПАНФЬОРОВА МАРІЯ, Національний університет «Києво-Могилянська академія», аспірант. m.panfiorova@ukma.edu.ua

Доповідь: ***Рецепція російсько-української війни на матеріалі фанфікшену про реальних осіб у березні 2022 р.***

Фанфікшен про реальних осіб (RPF) – контрверсійний жанр фанфікшену, що, однак, здобув помітну популярність в українських колах, що зумовило постання фанатської спільноти навколо сучасних українських політиків. Після російського наступу в лютому 2022 р. відбулася консолідація українських фанатських просторів, результатом якої була не лише масова відмова від російського, але й хвиля нової творчості про війну. Оскільки створення фанфікшену традиційно пов'язують з афектом, критично важливо розглянути, як в безпосередній близькості до подій аспекти реальності реконструюються, деконструюються або й відкидаються цілком.

7. ГЕРАСИМЕНКО НІНА, Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, старший науковий співробітник відділу української літератури ХХ століття та сучасного літературного процесу, кандидат філологічних наук n-

gerasimenko@ukr.net; **КУЛІНСЬКА ЯНІНА**, Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, кандидат філологічних наук, доцент yanbit@ukr.net.

Доповідь: Щоденник Володимира Вакуленка як еґо-документи російсько-української війни (На матеріалі щоденника окупації «Я перетворююсь...»).

У доповіді йтиметься про жанр та різновиди сучасного щоденника, створеного після повномасштабного вторгнення рф 24 лютого 2022 р. Увагу сфокусовано на дослідженні природи щоденника, визначенні характерних його ознак, жанротвірних параметрів, жанрового синкретизму тощо.

8. ТАРНАШИНСЬКА ЛЮДМИЛА, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, головний науковий співробітник відділу української літератури ХХ століття та сучасного літературного процесу, доктор філологічних наук, професор. tarnashynska@gmail.com

Доповідь: *Відлуння в слові: трансформація дитячого воєнного досвіду в творчості українських шістдесятників.*

У доповіді буде простежено антимілітарний дискурс у творчості українських шістдесятників. Увагу буде зосереджено на тому, як відбитки травмованої пам'яті в дитячому досвіді пережитого моделюють образну систему застережень і передчуттів і відлунюють у поезії та прозі, проектуючись на новітню українську історію.

Обговорення.

ПІДСУМКИ КОНФЕРЕНЦІЇ

<https://us02web.zoom.us/j/2449324284?pwd=RHFHSGJJSHNNelMvUitONDc4TktXZz09&omn=88400956978>

Ідентифікатор конференції: 244 932 4284

Код доступу: 3V.d9kMq

На обговорення учасників конференції винесені такі теми:

- 1. Коли аргументом є сила: війни ХХ-ХХІ століть як тотальне руйнування світопорядку: голосами очевидців.**
- 2. Досвід «втраченого покоління» першої світової як фактор генетичної пам'яті.**
- 3. Війна як екзистенційне випробування в рецепції українських шістдесятників.**
- 4. Голос «дітей війни» в культурних стратегіях цифрової епохи: від блогів до книжкових прем'єр.**
- 5. Ословлення простору війни: топоси еґо-документів і художніх текстів.**

Оргкомітет